

Cöhce Ermenilerin yaptığı soykırımı anlattı

İNÖNÜ Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Topluluğu tarafından '31 Mart 1918 Azerbaycan Türklerinin Soykırım Günü' adlı konferans düzenlendi. **Haberi 7'de**

Cöhce Ermenilerin yaptığı soykırımı anlattı

İnönü Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Topluluğu tarafından '31 Mart 1918 Azerbaycan Türklerinin Soykırım Günü' adlı konferans düzenlendi.

Hoca Ahmet Yesevi Salonunda düzenlenen konferansa, İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölüm Başkanı Prof. Dr. Salim Cöhce, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yaşar Kaya, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Taner Tatar, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Teymuras Abbasov katıldı. Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölüm Başkanı Prof. Dr. Salim Cöhce, yaptığı konuşmada, Türk tarihinin son döneminde en önemli konu haline getirilen Ermeni meselesinin yıl dönümü münasebetiyle bir araya geldiklerini ve bu konuda dinleyicileri aydınlatmaya çalışacaklarını söyledi.

Ermenilerin nasıl ortaya çıktıklarına dair net bir bilginin olmadığını belirten Prof. Dr. Cöhce, "Milattan önceki bin 200'lü yıllarda özellikle bugünkü Makedonya devletinin sınırları içerisinde Üsküp'ün bataklık kesimlerinden çekilerek

Çanakale Boğazı üzerinden Kütahya yöresine gelmiş sonrada bu bölgeden yine bu yörelerden çekilerek daha doğuya Erzurum, Kars, Bitlis, Van yaylalarına yerleşmiş bir topluluk olarak kabul edildiğini biliyoruz" şeklinde konuştu.

Cöhce, Ermeniler hakkında sadece coğrafyalarından ayrılmış, isim haricinde, bir aidiyet, bir bildiri şekli olmadığına değinerek, "Ermeniler kendilerini ülkelerinin hayrı olarak kabul ederler denilmektedir. Ermeniler ile Türk toplumunun münasebetlerini, tartışmalarını, Ermenilerin ilk defa bugünkü görüldükleri Ağrı Dağı çevresine geldikleri andan itibaren başlatmak mümkündür. Melikşah dönemi Ermeniler için tekrar dirilme tekrar toparlanma ve varoluş dönemi olacaktır" ifadelerini kullandı.

Ermenilerin 19. yüzyıldan sonra Fransız inkılabının yaydığı milliyet-

çilik fikirlerinden etkilendiğini kaydeden Cöhce, "Aslında Ermeniler üzerinde milliyetçilik fikirleri hiç oluşmamıştı. Çünkü Ermeni toplumunu din temelli kilise oluşturmuştu. Bununla Ermeni toplumu olmuş olacaktı.

Kafkasya ve Azerbaycan tarihi, geçmişi bizim için çok önemlidir. Azerbaycan büyüklerinin Malatya ile ilişkisi vardır. Geçmişte Azerbaycan şairlerinin büyüklerinin Malatya yöresinde ilişkili çalışmaları olmuştur. Türkler çok iyi düşünmeli, dostu-

nu ve düşmanını çok iyi ayarlamalı, kendisinden başka hiç kimseye güvenmemelidir. Bu noktada günümüzde de hala önemli olanın ve bununla ilgili önemli gelişmelerin olduğunu belirtelim" ifadelerini kullandı. Cöhce, Bakü'nün 1826 yılına kadar sıradan bir Türk kasabası olduğunu anımsatarak, "2500-2700 arasında nüfusu olan Türk kasabası

dır. Ancak petrolün bulunmasıyla birlikte, 19. yüzyılın sonlarında bu şehrin nüfusu bir anda 200 bini aşmış olacaktır. Bu arada petrolün çok rahat bir şekilde çıkarılıyor olabilmesi Bakü'de büyük bir değişim ve gelişim başlatmış oldu. 11 Ekim 1917'de Tiflis tiyatro salonunda oluşturulan Bakü Sovyet'i 1918'in başlarında Bakü'yü yıldırma kararı alacak. Güneyden bir Türk birliği hareket halinde olursa onlara karşı diğer bir yandan Bakü'de yer alan İngiliz birliği karşı koyacak olursa onlara karşı olacaktı. Aralık 1917'den sonra Ermeni birlikleri hızla ilerleyerek Bakü'de yer alan Türklere karşı zulüm etmeye başlayacak ve bölgeye yerleşen subaylar Rus silahlara el koyacaklar ve bu silahları Türklere karşı kullanacaklardı. Azerbaycan askerleri ve silahlı kuvvetleri artık Ermenileri etkisiz hale getirecek ve bütün Rus, İngiliz ve Amerikan desteğine rağmen ilerleyecek bir seviyeye gelerek bu kıyıma ve zulme karşı koymaya çalışmışlardır" diye konuştu.

Konferans Uluslararası Öğrenci Topluluğu Danışmanı Ahmet Özdemir'in Prof. Dr. Salim Cöhce'ye plaket takdim edilmesiyle son buldu. (iha)

